

**UCHWAŁA Nr XLI/35/2014
RADY MIASTA WŁOCŁAWEK
z dnia 07 kwietnia 2014 r.**

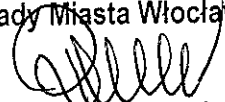
**w sprawie przyjęcia sprawozdania i dokonania rocznej oceny działalności Warsztatu Terapii
Zajęciowej we Włocławku przy ulicy Łaziennej 6 prowadzonego przez Polski Związek
Niewidomych za rok 2013**

Na podstawie art 4 ust 1 pkt 5 i art 12, pkt 11 oraz art 92 ust 1 i ust 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r o samorządzie powiatowym (Dz U z 2013 r , poz 595,poz 645), art 10a ust 2, art 35a ust 1 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (D U z 2011r Nr 127, poz 721 Nr 171, poz 1016, Nr 209, poz 1243 i poz 1244, Nr 291, poz 1707, z 2012 r poz 986 i poz 1456, z 2013 r poz 73, poz 675 i poz 1645) oraz § 21 ust 1 i ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz U z 2004 r Nr 63 poz 587)

uchwala się, co następuje:

- §1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej we Włocławku, przy ul Łaziennej 6 prowadzonej przez Polski Związek Niewidomych za rok 2013, które stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały
- §2. Dokonuje się rocznej oceny działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej we Włocławku, przy ul Łaziennej 6 prowadzonej przez Polski Związek Niewidomych za rok 2013, która stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Włocławek
- & 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
- § 5. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Włocławek

**Wiceprzewodniczący
Rady Miasta Włocławek**

Tadeusz Raczyński

Uzasadnienie

Zgodnie z § 21 ust 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej jednostka prowadząca warsztat składa powiatowi roczne sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych warsztatu. Polski Związek Niewidomych we Włocławku przedłożył w dniu 11 lutego 2014 roku sprawozdanie z działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej we Włocławku w 2013 r. Zgodnie z § 21 ust 3 ww rozporządzenia sprawozdanie stanowi podstawę do dokonywania przez powiat corocznej oceny działalności warsztatu.

Z analizy efektów pracy realizacji indywidualnych programów uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej prowadzonego przez Polski Związek Niewidomych we Włocławku wynika, że jednostka w 2013 roku realizowała zadania określone w art 10 a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, stwarzając osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Realizacja tego celu odbywała się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Wśród uczestników wzrosła zaradność osobista i samodzielność. Rozwinęły się u nich umiejętności z zakresu funkcjonowania zawodowego, czego efektem są: poprawa koncentracji, wzrost motywacji, wzmocnienie szeregu cech osobowościowych takich jak: punktualność, staranność, dokładność, poczucie odpowiedzialności za wykonywane zadania, udoskonalenie nabytych nawyków kultury osobistej i zachowania zgodnego z normami.

Terapia prowadzona w Warsztacie ukierunkowana jest na rozwój, przysposobienie społeczno-zawodowe oraz osiąganie poprzez pracę jak najwyższego poziomu dojrzałości społecznej i samodzielności.

Wobec powyższego wnosi się o podjęcie niniejszej uchwały.

PREZYDENT MIASTA

Andrzej Reducki

Zastępca Prezydenta

Wanda Muszalik

PZN
Warsztat Terapii Zajęciowej
87-800 Włocławek, ul. Łazienna 8
tel./fax (054) 232 34 10
NIP: 526-000-19-09

Lou 35/14

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE
Dział Rehabilitacji Zawrodowej i Społecznej
Osób Niepełnosprawnych

W P I S M I E L O *M. 02. 2014*
Liczba *162* (Data)
Podpis *Nowak*

p. J. Marchewka
11. 02. 2014 r. /p

Załącznik nr 1
do Uchwały nr XL | 35 | 2014
Rady Miasta Włocławek
z dnia 07. 04. 2014 r.

**ROCZNE SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI REHABILITACYJNEJ
ORAZ
O WYKORZYSTANIU ŚRODKÓW FINANSOWYCH
WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ
PRZY POLSKIM ZWIĄZKU NIEWIDOMYCH
WE WŁOCŁAWKU
ZA ROK 2013**

Wstęp

Warsztat Terapii Zajęciowej przy Polskim Związku Niewidomych rozpoczął swą działalność 2 stycznia 2001 roku. Celem działalności Warsztatu jest proces rehabilitacyjny zmierzający do usprawnienia funkcji:

1. Fizycznych, w szczególności rozwijania sprawności ruchowej i manualnej.
2. Psychiczych, takich jak zaradności w zakresie samoobsługi, wdrażania umiejętności i sprawności życia codziennego oraz nawiązywania kontaktów z rówieśnikami.
3. Społecznych, kształcenie w dostępnym zakresie wiadomości o otaczającym środowisku społecznym, przyrodniczym, kulturalnym, wdrożenie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych.
4. Nauka orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się.
5. Rehabilitacja ruchowa.
6. Rehabilitacja zawodowa – przygotowanie do podjęcia pracy na otwartym rynku pracy lub w Zakładach Pracy Chronionej.

W pracy terapeutycznej Warsztatu istotne jest przysposobienie społeczno – zawodowe i osiąganie poprzez terapię zajęciową jak najwyższego poziomu dojrzałości społecznej i samodzielności.

W 2013 roku powstała Pracownia podtrzymywania umiejętności

szkolnych, która stanowi niezbędny element terapii zajęciowej osób niepełnosprawnych w naszej placówce, co pozwoli na nawiązanie więzi z współuczestnikami i pracownikami, włączenie się do społeczności warsztatowej, chociażby poprzez wspólne zabawy, zajęcia edukacyjne i kontakty interpersonalne oraz naukę czytania i pisanie.

I. Lista uczestników WTZ oraz rodzaje i stopnie ich niepełnosprawności.

W związku z powstaniem nowej pracowni liczba uczestników zwiększyła się do 40 osób.

Lp	Stopień niepełnosprawności	Rodzaj niepełnosprawności
1.	umiarkowany	02-P / 04-O
2.	znaczny	02-P / 06-E
3.	znaczny	0 / Ps
4.	znaczny	10-N / 01-U
5.	znaczny	c
6.	umiarkowany	01-U
7.	znaczny	02-P / 06-E / 01-U
8.	znaczny	P
9.	znaczny	Ps / N
10.	umiarkowany	02-P / 01-U
11.	znaczny	O
12.	znaczny	04-O
13.	znaczny	01-U / 05-R
14.	umiarkowany	02-P / 01-U / 03-L
15.	umiarkowany	02-P / 01-U / 06-E
16.	znaczny	01-U / 11-I
17.	umiarkowany	c / a
18.	umiarkowany	10-N / 02-P
19.	znaczny	O
20.	umiarkowany	01-U / 10-N / 03-L
21.	znaczny	10-N / 01-U
22.	znaczny	01-U

23	znaczny	02-P
24	znaczny	02-P
25	znaczny	Ps
26	znaczny	O
27	znaczny	Ps
28	znaczny	10-N
29	umiarkowany	U
30	umiarkowany	02-P
31	znaczny	01-U / -6-E / 10-N
32	umiarkowany	c
33	znaczny	a
34	umiarkowany	01-U / 06-E / 07-S
35	umiarkowany	04-O / 02-P
36	umiarkowany	01-U
37	znaczny	P / I
38	znaczny	P
39	znaczny	N / O
40	znaczny	Ps

- W roku 2013 z uczestnictwa w zajęciach w Warsztacie zrezygnowała jedna osoba:
 - 16.09.2013 r. rezygnacja z powodu pogorszenia zdrowia matki i konieczności zaopiekowania się nią.
- Przyjęto nowego uczestnika:
 - 17.09.2013 r. - przyjęto jedną osobę.

II. Poziom frekwencji uczestników WTZ w poszczególnych miesiącach roku 2013.

Styczeń	96 %
Luty	94,2 %
Marzec	91,8 %
Kwiecień	68 %
Maj	95 %

Czerwiec	96,8 %
Lipiec	85 %
Sierpień	przerwa urlopowa
Wrzesień	95 %
Październik	95,2 %
Listopad	94 %
Grudzień	97 %

III. Charakterystyka i efekty terapii zajęciowej: w zakresie rehabilitacji zawodowej oraz zaradności osobistej i samodzielności uczestników.

Warsztat Terapii Zajęciowej przy Polskim Związku Niewidomych realizował ustalony przez Radę Programową Program Rehabilitacyjny na 2013rok określający formy i metody w zakresie rehabilitacji społecznej oraz zawodowej. Program składał się z następujących rozdziałów:

1. Program Pracowni czynności dnia codziennego.
2. Program Pracowni komputerowej.
3. Program Pracowni dziewiarsko – krawieckiej.
4. Program Pracowni introligatorskiej.
5. Program Pracowni stolarsko-ślusarskiej.
6. Program Pracowni witrażu.
7. Program Pracowni muzykoterapii.
8. Program Pracowni podtrzymywania umiejętności szkolnych.
9. Program działań edukacyjnych i integracyjnych.
10. Program rehabilitacji fizycznej.

1. Ocena zaradności osobistej i samodzielności uczestników WTZ.

Uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej wyrabiają sobie zaradność

osobistą i pobudzają aktywność społeczną poprzez wykonywanie szeregu zadań, zarówno na rzecz społeczności warsztatu, jak i na rzecz własnej osoby. Dzieje się to przy okazji zajęć w pracowniach warsztatu (szczególnie w pracowni czynności dnia codziennego), jak i treningowi samoobsługi (w tym dbałości o higienę osobistą kreowanie własnego wizerunku). Wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych odbywa się przy pomocy pełnienia ról w Warsztacie, a wyrabianie samodzielności poprzez wyposażanie uczestników w szereg umiejętności społecznych (i zawodowych). W wyniku rehabilitacji prowadzonej w Warsztacie, dzięki treningom społecznym, uczestnicy nabywają szereg umiejętności z zakresu kontaktów interpersonalnych, uczą się nawiązywania kontaktów, otwarcie porozumiewać się z otoczeniem, słuchać i rozumieć innych, stosować się do reguł, współpracować z innymi, prosić o pomoc i być pomocnym oraz stymulować pozytywnie innych uczestników. W ramach treningów socjoterapeutycznych uczestnicy uczą się ponadto nie angażować w konflikty, tylko je rozwiązywać, odbierać konstruktywną krytykę, ale również bronić się skutecznie w sposób konstruktywny, oddzielać sprawy pracy od spraw prywatnych oraz rozwiązywać samodzielnie swoje problemy.

Poziom zaradności osobistej wśród uczestników Warsztatu jest mało zróżnicowany - znaczna większość (24 osoby) posiada bardzo dobry lub dobry poziom samodzielności. Mały poziom zaradności osobistej posiada 16 osób. Oceniając zaradność osobistą i samodzielność brano pod uwagę między innymi spożywanie posiłków, ubieranie się i rozbieranie (w tym sznurowanie obuwia, zapinanie guzików), umiejętność radzenia sobie z prostymi sprawami życia codziennego, określanie swoich podstawowych potrzeb i ich zaspokajanie, orientację w elementarnych zasadach życia społecznego czy poziom zależności od innych.

Pozostałe elementy rehabilitacji społecznej przedstawiają się następująco:

► z komunikacji miejskiej samodzielnie korzysta 19 osób, 5 osób samodzielnie, ale tylko znanymi liniami, pomocy wymaga 9 uczestników,

pozostałe 7 osób nie posiada tej umiejętności,

▶ w zakresie orientacji w terenie: samodzielnie po mieście porusza się 19 osób, samodzielnie tylko w znanej okolicy porusza się 11 osób, pozostałe 7 osób wymaga pomocy,

▶ realizowanie założeń treningu ekonomicznego (indywidualne założenia Rady Programowej dla każdego uczestnika) zależy od dwóch umiejętności:

○ znajomości pieniędzy: samodzielnie rozpoznaje nominały i banknoty 29 uczestników, pomocy przy rozpoznawaniu wymaga 1 osoba, 9 osób nie potrafi rozpoznać pieniędzy,

○ umiejętność wartościowania pieniędzy: 18 uczestników samodzielnie i prawidłowo wartościuje, 7 osób słabo wartościuje i wymaga pomocy, 15 uczestników nie potrafi wartościować wogóle,

○ umiejętności dokonywania zakupów: samodzielnie dokona zakupu 13 uczestników, 22 osób dokonuje tylko prostych zakupów, umiejętności nie opanowało 5 uczestników,

▶ samodzielnie imieniem i nazwiskiem podpisze się 31 uczestników, inicjałami podpisze się 6 osób, natomiast 3 osoby nie podpiszą się wogóle,

▶ samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe 7 uczestników, z czego 4 wymaga stałego wsparcia i kontroli.

2. Efekty rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Rehabilitacja zawodowa jest realizowana w Warsztacie poprzez wyposażenie uczestników w najprostsze umiejętności i nawyki związane z pracą. Uczestnicy uczą się posługiwać różnymi narzędziami, oswajają ze sprzętem, maszynami, urządzeniami. Dzięki uczestnictwu w zajęciach Warsztatu i nabywaniu umiejętności uczestnicy często odkrywają przyjemność płynącą z pracy, cieszą sięz nowo nabytej umiejętności, stają się podatni na motywację, zdobywają umiejętność samodzielnej pracy, dostosowania techniki pracy do zadania oraz wykorzystują wcześniej nabyte

umiejętności w procesie pracy, dbają o materiały, narzędzia, nabywają poczucia odpowiedzialności za wykonywane zadania. Ponadto uczestnicy w procesie rehabilitacji zawodowej poddawani są treningom mającym na celu wyposażenie ich w szereg cech osobowościowych mile widzianych przez pracodawców takich, jak: punktualność, staranność i dokładność, odpowiedzialność, odporność na zmęczenie i presję czasu.

Przepisy prawne zobowiązują warsztaty terapii zajęciowej do prowadzenia rehabilitacji zawodowej i społecznej przy pomocy różnych metod i technik, jednak nie wskazują ani na rodzaje owych metod i technik, jakie powinny być prowadzone, ani na rodzaje treningów, przy użyciu których warsztaty mają realizować swoje zadania. W związku z tym Warsztat Terapii Zajęciowej przy Polskim Związku Niewidomych dobrał sobie następujące formy pracy z osobami niepełnosprawnymi:

- terapia zajęciowa,
- terapia ruchem i zajęcia sportowe,
- arteterapia,
- dogoterapia

Do form zalicza się również trening ekonomiczny. Ma on na celu wyposażenie uczestnika w wiedzę z zakresu znajomości pieniędzy, ich siły nabywczej, umiejętność operowania pieniędzmi, w tym robienia zakupów, płacenia rachunków. Trening ten ma na celu wyposażenie uczestnika w umiejętność gospodarowania pieniędzmi, to jest planowania wydatków, oszczędzania, podejmowania zobowiązań finansowych. Ponadto trening jest stosowany w celu motywowania czy uznania dla wkładu pracy uczestnika w działalność warsztatu.

Realizując wyżej wymienione formy terapii instruktorzy w pracy rewalidacyjnej wykorzystują następujące zasady:

- indywidualizacji,
- stopniowania trudności,

- wiązania teorii z praktyką,
- aktywności,
- pogładowości,
- systematyczności,
- stwarzania właściwej atmosfery w pracy,
- współpracy z rodziną.

Przy realizacji tych zasad stosowane są metody problemowe, zainteresowań, stymulacji polisensorycznej. Wśród wykorzystywanych technik wymienić można pokaz, pogadankę, instruktarz, opis i inne.

Terapia zajęciowa – podstawowa forma stosowana w warsztacie – jest stosowana w ośmiu pracowniach: czynności dnia codziennego, komputerowej, dziewiarsko-krawieckiej, introligatorskiej, stolarsko-ślusarskiej, pracowni witrażu, pracowni muzykoterapii oraz pracowni podtrzymywania umiejętności szkolnych. Każda pracownia, w zależności od swojego charakteru stosuje różne techniki pracy. Techniki te mają za zadanie między innymi poprawienie sprawności fizycznej (w tym manualnej, koordynacji ruchowej czy wzrokowo-ruchowej, percepcji itp.), poprawę zdolności myślenia (w tym naukę myślenia abstrakcyjnego), pamięci, kojarzenia oraz naukę podstawowych umiejętności zawodowych. Techniki pracy dostosowuje się do możliwości biopsychofizycznych uczestników, rodzaju i stopnia niepełnosprawności oraz do aktualnego stanu zdrowia.

Pracownia muzykoterapii.

Jakiegokolwiek działania terapeutyczne są z założenia procesem długofalowym. Terapia muzyką zakłada wszechstronne oddziaływanie na sferę psychiczną. Uzyskanie zmiany choćby w części tego dużego obszaru jest znakiem, że proces trwa. Uczestnicy mają deficyty różniące ich potrzeby,

w związku z tym korzystają z różnych aspektów muzykoterapii. 22 uczestników, którzy przebywali w 2013 roku w pracowni muzykoterapii poczyniło postępy w niżej podanych zadaniach programowych:

- odprężenie i poprawa koncentracji,
- rozwijanie ekspresji muzycznej,
- poprawa samopoczucia uczestników,
- zapoznanie z różnymi formami aktywizacji,
- wzmocnienie percepcji słuchowej i czuciowej,
- nauczanie autorelaksu,
- wzbudzanie pożądanych emocji oraz sterowanie nimi,
- zaangażowanie w twórcze działania muzyczne,
- eliminacja niepokoju, lęku, agresji,
- umiejętność ekspresji własnych emocji i uczuć za pomocą dźwięków instrumentów (Orfa),
- budzenie aktywności do osiągania zadowolenia z wykonywanych czynności i wspólnej zabawy,
- kształtowanie poczucia rytmu i zróżnicowania intonacyjnego,
- rozwijanie poczucia wspólnoty i przynależności do grupy.

Pracownia czynności dnia codziennego.

W zajęciach pracowni w roku 2013 wzięło udział 23 uczestników. Efekty terapii zajęciowej można podsumować następująco:

1. Nakrywanie do stołu –w zakresie tej czynności postęp poczyniło 9 osób (samodzielnie nakryją zastawę stołową z uwzględnieniem odpowiedniej ilości osób), 10 osób wykona to zadanie z instruktążem, 3 osoby wymagają pomocy, natomiast 1 osoba nie radzi sobie z tym zadaniem.
2. Mycie naczyń i ich osuszanie – widoczny postęp w tym zakresie poczyniło 14 osób (samodzielnie umyją według właściwej kolejności, osuszą i posegregują), 6 osób wymaga instruktążu dotyczącego kolejności mycia, doboru ilości środka myjącego, natomiast 3 osoby wymagają pomocy.

3. Pranie – w tym działaniu znaczny postęp poczyniło 6 osób, 11 wymaga instruktażu dotyczącego doboru temperatury wody czy środka piorącego, 3 osobom jest potrzebna pomoc do wykonania tego zadania, a 3 osoby nie opanowały tego wogóle.
4. Prasowanie – 6 osób poczyniło postępy w tej czynności (samodzielnie wyprasują i dobiorą odpowiednią temperaturę do rodzaju tkaniny), pomocy instruktora w zakresie doboru temperatury oraz w jaki sposób dokładnie to zrobić wymaga 14 osób, natomiast 3 osoby nie opanowały tej umiejętności wogóle.
5. Posługiwanie się sztućcami – 14 osób poczyniło duży postęp w tej czynności (spożywa posiłki posługując się samodzielnie i prawidłowo sztućcami), 9 osób wymaga przy tym zadaniu czynnego wsparcia instruktora
6. Przyrządzanie prostych potraw i posiłków – 7 osób poczyniło postęp w tym zakresie (samodzielnie przygotowują prosty posiłek, potrawę np. kanapka, kisiel, budyń), 8 osób wymaga instruktażu, 6 osób natomiast potrzebuje pomocy przy tym zadaniu, a 2 osoby nie potrafią zrealizować tego zadania nawet z pomocą instruktora.
7. Obróbka cieplna żywności (gotowanie, smażenie, pieczenie) – 5 osób poczyniło znaczny postęp i potrafi samodzielnie przyrządzić złożony posiłek,
7 osób wykonuje to zadanie z instruktażem, 5 osób wymaga pomocy, natomiast 6 nie opanowało zadania wogóle.
8. Posługiwanie się nożem: krojenie, siekanie, obieranie: 15 osób poczyniło postępy w tej czynności (samodzielnie radzi sobie z krojeniem, siekaniem i obieraniem), 3 osoby należy przy tym instruować, 3 osoby wymagają pomocy, a 2 osoby nie poradziły sobie z tym zadaniem.
9. Obsługa urządzeń AGD – 3 osoby poczyniły postępy w tym działaniu

i samodzielnie wykorzystują sprzęt elektryczny przy pracy w pracowni, 12 obsługuje sprzęt z instruktażem, 6 wymaga pomocy, natomiast 2 osoby nie obsługują wcale sprzętu

Pracownia komputerowa.

Pracownia komputerowa ma cztery podstawowe cele:

1. Przygotowanie do korzystania w życiu osobistym i zawodowym z powszechnie stosowanych urządzeń informatycznych – komputer jako środek do nabywania i podnoszenia kwalifikacji.
2. Rozwijanie zainteresowań informatycznych.
3. Współorganizowanie nauczania zintegrowanego przez:
 - wspomaganie procesu nabywania umiejętności czytania, pisania, liczenia,
 - wspomaganie pracy nad korekcją zaburzeń, np. w zakresie orientacji przestrzennej, analizy wzrokowo – ruchowej, słuchowo – ruchowej, zaburzeń emocjonalnych i zaburzeń mowy,
 - kształtowanie umiejętności percepcyjno – motorycznych, percepcyjnych, intelektualnych.
4. Przygotowanie do posługiwania się techniką komputerową w prostych zastosowaniach praktycznych.

W roku 2013 uczestniczyły w zajęciach pracowni 24 osoby. Realizacja w/w celów następowała poprzez:

1. Posługiwanie się sprzętem komputerowym i korzystanie z usług systemu operacyjnego:
 - podstawowe elementy komputera i ich funkcje - 12 osób,
 - zasady bezpiecznej pracy z komputerem - 17 osób,
 - informacja w komputerze: programy i dane; nośniki informacji - 11 osób,
 - komunikacja użytkownika z komputerem - 12 osób,
 - formy reprezentowania i przetwarzania informacji przez człowieka i komputer - 12 osób,

- multimedialne źródła informacji (internet) - 12 osób,
- zabezpieczanie informacji (kopie bezpieczeństwa, ochrona antywirusowa) - 11 osób.

2. Stosowanie programów użytkowych:

- kształtowanie układu dokumentu tekstowego z użyciem podstawowych form redakcyjnych; włączanie tabel i grafiki; przykłady stosowania zaawansowanych narzędzi,
- korzystanie z urządzeń zewnętrznych komputera (skaner, drukarka, urządzenie wielofunkcyjne, aparat cyfrowy) i odpowiednich do ich obsługi oprogramowań. (11 osób).

Oprócz tego, komputer jako środek terapeutyczny, można wykorzystywać wielorako: od nauki obsługi poszczególnych aplikacji do terapii w obszarze wzrokowym, intelektualnym oraz psychomotorycznym. Można kształtować:

- Umiejętności percepcyjno – motoryczne (ćwiczenia z myszką),
- Percepcyjne,
- Umiejętności szkolne (pisanie, czytanie itd.),
- Umiejętności intelektualne,
- Rozwój społeczny i normy zachowań (gry dydaktyczne),
- Koncentrację uwagi.

W tym zakresie pewne postępy poczyniło wiele osób. Sprawność manualną poprawiło 18 osób, umiejętności szkolne przy pomocy komputera potrafi utrzymać 13 osób, a rozwój społeczny wspomógł komputer u 11 osób.

Zakres działalności pracowni komputerowej jest na tyle duży i obejmujący swym zasięgiem tyle dziedzin życia zawodowego i społecznego, że jest użyteczny w procesie terapeutycznym wielu uczestników w różnym stopniu.

Pracownia dziewiarsko – krawiecka.

W 2013 roku w zajęciach pracowni dziewiarsko-krawieckiej uczestniczyły 24 osoby, wśród nich 5 nowych uczestników, dla których był to pierwszy pobyt w pracowni.

Pracownia dziewiarsko-krawiecka umożliwia uczestnikom zdobycie umiejętności w wielu różnych technikach. Staramy się, aby zajęcia były urozmaicone i ciekawe, dlatego wciąż szukamy nowych pomysłów. W tym roku uczestnicy po raz pierwszy zapoznali się z techniką filcowania na mokro oraz z elementami filcowania na sucho. Zaowocowało to powstaniem pięknych obrazów z wełny, broszek, naszyjników, bombek z filcu. Wszelkie nowości zawsze cieszą się dużym zainteresowaniem uczestników.

Zajęcia w pracowni pozwalają na rozwijanie różnorodnych umiejętności, dzięki którym uczestnicy poprawiają sprawność manualną, kształtują koordynację wzrokowo-ruchową, rozwijają poczucie piękna i estetyki itp. Zakres prac dostosowany jest zawsze do indywidualnych możliwości uczestników a poziom opanowania poszczególnych technik w wymienionej grupie 24 uczestników przedstawia się następująco:

- Szycie ręczne: w pełni samodzielnie szyje 9 osób, z instruktażem słownym 3 osoby, z pomocą instruktora 7 osób. Umiejętności nie opanowało 5 osób. Wyraźny postęp zaobserwowano u 3 osób.
- Wyszywanie na kanwie: samodzielnie wyszywają 4 osoby, z instruktażem 4 osoby, z pomocą instruktora 7 osób. Czynności nie opanowało 9 osób. Postęp w opanowaniu techniki wyszywania zaobserwowano u 2 osób.
- Tkanie igłą tkacką: samodzielnie tkają 3 osoby, z instruktażem 1 osoba, z pomocą 4 osoby. 16 osób nie opanowało tej techniki. Postęp zaobserwowano u 2 osób.
- Tkanie na krośnie tkackim: samodzielnie pracują 4 osoby, z instruktażem słownym 2 osoby, z pomocą instruktora 7 osób. Czynności nie opanowało 11 osób. Wyraźny postęp zaobserwowano u 2 osób.
- Tkanie na „warsztaciku szwedzkim”: samodzielnie pracuje 8 osób, z instruktażem słownym kolejne 7 osób, z pomocą instruktora 9 osób

Postęp w opanowaniu tej techniki tkania zaobserwowano u 4 uczestników.

- Praca z masą solną, w tym wyrabianie masy i wykonywanie z niej aniołków i innych wyrobów : samodzielnie przygotowuje masę, zaprojektuje i wykona wyrób 3 osoby, z instruktążem słownym pracuje 10 osób. 10 osób wymaga pomocy instruktora. Czynności nie opanowała 1 osoba. Postęp w tej czynności zaobserwowano u 5 uczestników.
- Malowanie wyrobów z masy solnej: samodzielnie maluje 1 osoba, z instruktążem 10 osób, z pomocą instruktora 10 osób, 3 osoby nie opanowały tej umiejętności. Widoczny postęp nastąpił u 4 osób.
- Praca z pasmanterią, sznurkiem, materiałem poprzez wykonywanie, np. kwiatów z materiału i ze wstążki, ozdabianie butelek, wykonywanie jajek wielkanocnych, bombek ze wstążki i z cekinów oraz innych: samodzielnie wszystkie etapy wykonują 3 osoby, 11 osób potrzebuje instruktążu słownego, pomocy instruktora 10 osób. Postęp wystąpił u 5 uczestników.
- Tworzenie kompozycji kwiatowych, stroików okolicznościowych: samodzielnie wszystkie etapy wykonują 2 osoby, z instruktążem słownym pracuje 9 osób, z pomocą pracuje 9 osób. Umiejętności nie opanowały 4 osoby. Wyraźny postęp w wymienionej umiejętności zaobserwowano u 4 osób.
- Filcowanie na mokro: samodzielnie wszystkie etapy wykonają 4 osoby, kolejne 5 osób z instruktążem słownym, z pomocą pracuje 11 osób. 4 osoby nie opanowały tej techniki

Pracownia introrigatorska.

Celem pracowni jest przygotowanie zawodowe i społeczne uczestników poprzez pracę dostosowaną do ich stopnia niepełnosprawności.

Realizacja celów służy usprawnieniu najmniej zaburzonych funkcji psychofizycznych oraz kształtowaniu umiejętności zawodowych, rozwijaniu

zainteresowań plastycznych, pobudzaniu wyobraźni, usprawnianiu funkcji psychomotorycznych poprzez zastosowanie różnych technik.

W 2013 roku w terapii zajęciowej prowadzonej przez pracownię intrologatorską wzięło udział 19 uczestników, którzy nabyli podczas całorocznych zajęć poniższe umiejętności:

■ **Bindowanie:** samodzielnie binduje materiały, w których znacząca jest kolejność stron potrafi 6 uczestników, osoby te posiadają umiejętność czytania i są uważne. Materiały nie wymagające zachowania kolejności, tj. zeszyty, notesy binduje samodzielnie 5 osób, z instruktą 3 osoby. Z pomocą zadanie to wykonują 4 osoby – postępu w tym zakresie dokonały 3 osoby. Jedna osoba nie opanowała tej umiejętności.

■ **Odlewy gipsowe:** samodzielnie przygotowują masę gipsową i wykonują odlewy

4 osoby, z instruktą zadanie to wykona 5 osób. Umiejętności tej nie opanowało 10 osób. Samodzielnie odlewy gipsowe malują 2 osoby, z instruktą 11 osób - postępu w tym zakresie dokonało 7 osób. Jednobarwne płaskie powierzchnie malują 3 osoby. Umiejętności nałożenia i rozcierania farby nie opanowały 3 osoby.

■ **Laminowanie:** samodzielnie laminują 4 osoby, z instruktą 9 osób, pozostali uczestnicy nie opanowali tej umiejętności – postępu w tym zakresie dokonało 6 osób.

■ **Galanteria papiernicza:** samodzielnie wyrysuje siatkę i wykona opakowania kartonowe 4 osoby, z instruktą 3 osoby, pomocy wymagają 4 osoby, 8 osób nie potrafi wykonać tego zadania. Koperty składa i potrafi skleić prawidłowo 14 osób - pozostali nie potrafią – postępu w tym zakresie dokonały 4 osoby. U 1 osoby nastąpił regres nabytej wcześniej umiejętności. Kuleczki krepinowe wykonuje 16 osób, z instruktą 2 osoby, z pomocą 1 osoba. Kwiaty z papieru samodzielnie wykonują 4 osoby, poszczególne elementy jak: listki, łodygi wykonuje pozostałe 15 uczestników – postępu w tym zadaniu dokonało 8 osób.

- Torebki papierowe: samodzielnie wykonują 3 osoby, instruktazu potrzebują 4 osoby, pomocy przy tym zadaniu wymaga 5 osób, pozostałe 7 osób nie opanowało zadania – postępu w tym zakresie dokonały 4 osoby.
- Narzędzia introligatorskie: gilotynę z instruktazem obsługuje 10 osób, z pomocą 2, pozostałe 7 osób nie używa gilotyny. Natomiast nożami introligatorskimi samodzielnie posługuje się 6 osób, z instruktazem 2 osoby, pomocy potrzebują 3 osoby, pozostałe 8 osób nie używa w pracy noży - postępu w tym zakresie dokonało 5 osób. Nożyczkami prawidłowo wycina pośladzie 9 osób, pozostałe osoby nie są w stanie wyciąć wzorów, u 1 osoby nastąpił znaczący spadek nabytej wcześniej umiejętności
- Decoupage: samodzielnie zadanie to wykona 5 osób, z instruktazem 2, pomocy wymagają 4 osoby, umiejętności tej nie opanowało 8 osób – postępu w tym zakresie dokonało 5 osób. U jednej osoby nastąpił regres umiejętności nabytych w tym zakresie. Podłoże pod decoupage zagruntuje 15 osób, pozostali uczestnicy nie potrafią prawidłowo nanosić powłok malarskich.
- Cracle, zdobnicza technika postarzania przedmiotów: samodzielnie to zadanie wykonają 3 osoby, z instruktazem 4 osoby, z pomocą 3 uczestników, pozostałych 10 nie opanowało tej umiejętności – postępu w tym zakresie dokonało 6 osób. Jedna osoba zatraciła tę umiejętność
- Reliefy wypukłe – umiejętność opanowały 3 osoby, pozostałe 16 osób nie opanowało tej umiejętności
- Dekoracje świąteczne samodzielnie wykonają 3 osoby, z instruktazem i według wzoru 7 osób, poszczególne lub pojedyncze elementy dekoracji okolicznościowych wykona pozostałych 9 osób - postępu w tym zakresie dokonało 15 osób.
- Kartki okolicznościowe czysto, starannie i samodzielnie wykonują 4 osoby, z instruktazem 3, pomocy wymagają 4 osoby, pozostałe 8 wykonuje to zadanie niestarannie – postępu w tym zakresie dokonało 11 osób.
- Papierowa wiklina – skręcać rurki z gazet potrafią 4 osoby, 15 osób nie potrafi prawidłowo zwijać papieru nawet przy pomocy instruktora. Wyplatać

z papierowej wikliny potrafią 3 osoby, 16 osób nie opanowało tej umiejętności.

Ze względu na postępujący proces chorobowy 1 osoba nie jest w stanie wykonać większości zadań programowych.

Pracownia stolarsko-ślusarska.

Podstawowymi celami w zakresie rehabilitacji zawodowej w Pracowni stolarsko-ślusarskiej są:

- przestrzeganie i stosowanie zasad bhp,
- rozbudzanie zainteresowań pracami stolarsko – ślusarskimi,
- nauka posługiwania się narzędziami stolarsko-ślusarskimi oraz wykonywanie prac,
- kształtowanie odpowiedzialności w pracy.

W 2013 roku w zajęciach Pracowni uczestniczyło 20 osób.

Realizowanie celów odbywa się poprzez wykonywanie określonych wyrobów,

a poszczególne etapy procesu technologicznego umożliwiają opanowanie i zrealizowanie założeń programowych:

- ⊗ Operowanie fachowym nazewnictwem narzędzi oraz czynności: umiejętność tę w pełni opanowało 5 osób. Pozostałe osoby znają część nazw, bądź używają ich nieadekwatnie. W tym zakresie postęp widoczny u 7 osób.
- ⊗ Wygładzanie powierzchni drewna przy użyciu materiałów ściernych: samodzielnie wykonuje to zadanie 9 osób, z instruktorem 4 uczestników, a z pomocą instruktora 7 uczestników. Zauważalne postępy przy wykonywaniu tej czynności u 10 osób.
- ⊗ Umiejętność posługiwania się ręcznymi narzędziami takimi, jak pilnik, piła, młotek, dłuto: samodzielnie czynności te wykonuje 5 uczestników. Przy instruktorskim słownym potrafi te czynności wykonać 7 osób. 6 osób potrzebuje pomocy instruktora, natomiast 2 uczestników nie opanowało tych umiejętności. Większej sprawności i umiejętności nabrało 9 osób.
- ⊗ Praca z użyciem sprzętu elektrycznego takiego, jak wiertarka, szlifierka

stołowa, wyrzynarka, wycinarka: samodzielnie w stopniu dobrym urządzeń tych używają 4 osoby, z instruktażem słownym 4 osoby, z pomocą instruktora 4 osoby, 8 osób nie jest w stanie używać tych urządzeń. W tym zakresie duże postępy widoczne u 11 osób

☐ Rzeźbienie prostych figur: samodzielnie 2, z instruktażem słownym 5 osób, z pomocą instruktora 5 osób, 8 osób nie potrafi tego dokonać. Postępy widoczne u 7 osób.

☐ Wypalanie w sklejce - metoda pirografii: samodzielnie wypalają 4 osoby, z instruktażem słownym 7 osób, z pomocą 6 osób, 3 nie potrafi tego dokonać. Przy wykonywaniu obrazów na sklejce postęp poczyniło 5 osób.

☐ Wykonywanie określonego wyrobu z uwzględnieniem etapów procesu technologicznego: samodzielnie 4 osoby, z instruktażem słownym 4 osoby, z pomocą instruktora 6 osób, nie są w stanie wykonać 6 osób. Przy kompletnym wykonaniu wyrobu postęp widoczny u 7 osób.

Pracownia witrażu.

W roku 2013 pracowni Witrażu było 20 uczestników. Wszyscy uczestnicy zostali wyposażeni w niezbędną wiedzę dotyczącą prawidłowej i bezpiecznej pracy ze szkłem, szlifierka elektryczną, lutownicą oraz poznali technikę wykonywania witrażu.

Zadaniem programowym było:

1. Projektowanie własnych pomysłów - tą czynność opanowało 6 osób, żadna osoba nie poczyniła postępu w tej czynności

2. Kształtowanie umiejętności cięcia szkła - 13 osób opanowało umiejętności wycinania szkła, w tym 3 osoby skomplikowane wzory, 7 osób proste wzory, 3 osoby przetnie szkło na połowę, 7 osób nie opanowało zadania programowego - 2 osoby poczyniły postęp w tej czynności.

3. Szlifowanie - 20 osób radzi sobie ze szlifowaniem, 8 osób bardzo dobrze, 12 osób potrzebuje pomocy podczas wykonywania tej czynności, 3 osoby poczyniły postęp.

4. Oklejanie szkiełek taśmą Tiffaniego - 16 osób jest w stanie okleić szkło

taśmą, w tym 9 osób radzi sobie z oklejaniem skomplikowanych wzorów, 7 osób oklei taśmą szklane kółka, 4 osoby nie opanowało zadania programowego - 2 osoby poczyniły postęp

5 Cynowanie - 12 osób radzi sobie z cynowaniem samodzielnie, 5 osób potrzebuje niewielkiej pomocy, 3 osoby nie opanowały tej umiejętności - 3 osoby poczyniły postęp.

6. Łączenie elementów - 10 osób samodzielnie połączy elementy, 5 osób potrzebuje niewielkiej pomocy, 5 osób nie opanowało tej umiejętności - 2 osoby poczyniły postęp w tej czynności.

7 Patynowanie - tą umiejętność opanowali wszyscy uczestnicy. Brak postępów w tym zakresie, wszyscy zachowali zdobytą wcześniej umiejętność.

Pracownia podtrzymywania umiejętności szkolnych.

Trudności natury percepcyjnej często uniemożliwiają zdolność do nauki czytania, pisania, do wykonywania zadań manipulacyjnych. Celem pracowni jest podtrzymywanie umiejętności nabytych w toku edukacji szkolnej oraz usprawnianie w zakresie manualnym uczestników

W roku 2013 w pracowni było 22 uczestników. Założenia zostały zrealizowane, a zadaniem programowym było:

- Opanowanie umiejętności czytania - 9 osób potrafi czytać całe zdania ze zrozumieniem, 5 osób czyta proste, pojedyncze wyrazy, literuje; 2 osoby rozpoznają niektóre litery, natomiast 6 osób wogóle nie opanowało zadania programowego
- Umiejętność pisania na poziomie pisania ze słuchu i z pamięci przyswoiło 10 osób 4 osoby potrafią przepisywać krótki tekst, natomiast 6 osób potrafi pisać poszczególne litery, pełne imię, oraz inicjały, 2 uczestników nie opanowało umiejętności pisania.
- Umiejętność orientowania się w czasie opanowało 10 osób na poziomie znajomości określeń czasowych i umiejętności posługiwania się zegarem, 3 osoby z pomocą odczytują godzinę, ale znają określenia czasowe. 8 osób potrafi tylko rozpoznać porę dnia, natomiast 1 osoba

nie nabyła tej umiejętności.

- Elementy treningu ekonomicznego - 6 osób potrafi rozpoznać wszystkie pieniądze i prawidłowo je wartościować, natomiast 7 osób potrafi rozpoznawać nominały, ale ma problem z ich wartościowaniem, 8 uczestników rozpoznaje niektóre pieniądze, 1 osoba nie opanowała żadnej umiejętności.
- Malowanie farbami żelowymi na szkło na poziomie samodzielnego wykonania konturu i wypełnienia go właściwym kolorem opanowało 7 uczestników.
9 osób z instruktażem wykona kontur i wypełni go kolorem, 5 osób potrafi tylko z pomocą wypełnić kontur kolorem. Kolor jest wybierany przez uczestnika i nie zawsze adekwatny do pierwowzoru rysunku. Tylko 1 osoba nie opanowała żadnej umiejętności związanej z malowaniem farbami żelowymi.
- Wykonywanie ozdobnej biżuterii - samodzielnie, cały projekt potrafi wykonać tylko 3 osoby, 11 uczestników z pomocą wykona naszyjnik, czy bransoletkę. Pomoc ta dotyczy przygotowania materiałów, łączeń do zapięć, czy też pracy z klejem łączącym elementy biżuterii. 8 osób z pomocą instruktora nawleka koraliki na żyłkę. Nie ma osoby, która by nie opanowała zaplanowanych czynności. Praca podczas tworzenia biżuterii wymaga wielu precyzji i cierpliwości. Każdy z uczestników w swoim tempie pracy potrafił od początku do końca zrealizować powierzone zadanie.

Arteterapia jest kolejną ważną formą rehabilitacji. W rewalidacji przez sztukę głównym celem jest przygotowanie osób niepełnosprawnych do kontaktu z dziełami sztuki, szacunku do nich i odpowiedniego ich odbioru z ukierunkowaniem na własne twórcze działanie. Kontakt ze sztuką pomaga w rozumieniu i przeżywaniu świata, otwiera psychikę na wrażenia wzrokowe i słuchowe oraz prowokuje do marzeń.

W dniu 19 kwietnia 2013 roku uczestnicy WTZ wzięli udział w IX

Prezentacjach Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych „Mój Świat – Moje Życie”. Przygotowano występ taneczny będący interpretacją utworów muzycznych znanych przebojów filmowych takich, jak „Titanic”, „Różowa Pantera”, „Deszczowa piosenka”, „Rocki”, „James Bond”. W przygotowanej prezentacji artystycznej wzięło udział wielu uczestników i terapeutów.

Ta impreza to integracja środowiska osób niepełnosprawnych, a także forma terapii przez sztukę, wymiana doświadczeń między terapeutami i opiekunami, kształtowanie pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych, rozwijanie zainteresowań i stwarzanie możliwości prezentacji umiejętności osób niepełnosprawnych. Stroje zostały uszyte w WTZ. Występ dał dużą satysfakcję uczestnikom WTZ ze względu na ilość wysiłku i zaangażowania włożonego w przygotowanie spektaklu tanecznego.

Arteterapia przynosi ogromne korzyści osobom niepełnosprawnym, ale jest też formą ułatwiającą integrację społeczną.

W ramach zajęć terapeutycznych prowadzona jest **dogoterapia**. Zajęcia prowadzi nauczycielka z ZSI nr 1. Zajęcia te, wyczekiwane przez uczestników z niecierpliwością, wzbogacają wrażenia zmysłowe, aktywizują do rozwoju mowy czynnej, rozwijają myślenie wyobrazeniowo-pojęciowe, kształtują koncentrację uwagi, wyzwalają potrzebę komunikacji czy potrzebę wyrażania uczuć a także rozwijają postawę twórczą przez wymyślanie zabaw z psem.

Terapia ruchem prowadzona w warsztacie terapii zajęciowej ma na celu poprawę ogólnej sprawności ruchowej i kondycji fizycznej. Wychowanie fizyczne opiera się na czterech zakresach oddziaływań. Są to: kompensacja, korektura, usprawnianie, dynamizowanie. Kompensacja jest właściwie całym systemem zastępczym, wyrównującym brak jednego analizatora przez pozostałe. W ruchu i działaniu rozwija się system kompensacyjny pozwalający np. niewidomemu, opierając się na wciąż rosnących doświadczeniach, na przeprowadzenie analizy i syntezy zjawisk z otaczającego świata. Korektura to nie tylko usuwanie wad postawy

powstałych najczęściej w następstwie uszkodzeń sensorycznych (u niewidomych brak kontroli własnej sylwetki), a w przypadku deformacji somatycznych w wyniku indywidualnych prób przystosowania do życia organizmu. Korektura to również eliminowanie błędnych nawyków ruchowych i wyuczenie takich, które będą ekonomiczne, estetyczne, ułatwiające poruszanie się oraz przystosowanie do nowych warunków życia.

Usprawnianie wiąże się ściśle z korekturą. Poprzez podnoszenie sprawności uzyskuje się cele zawarte w korekturze, głównie w zakresie zaradności osobistej

w pokonywaniu przeszkód naturalnych. Usprawnianie to także wyuczenie szeregu umiejętności pozwalających na spędzanie wolnego czasu w środowisku rówieśniczym, w gronie rodzinnym itp. Jest to ważne zadanie w procesie integracji społecznej. Dynamizowanie polega na wyzwaniu potencjalnej potrzeby ruchu z uwzględnieniem psychofizycznych potrzeb wychowania. Działania te są realizowane poprzez szereg możliwości. Są to: gimnastyka, zabawy i gry, elementy współzawodnictwa sportowego itp. Ćwiczenia prowadzone są na sali rehabilitacyjnej, w parku oraz na stadionie.

Uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej wzięli udział 8 czerwca 2013 r. w VI Turnieju Integracyjno - Sportowym Osób Niepełnosprawnych organizowanym przez Sportowe Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Eurointegracja”.

Celem spotkania było upowszechnianie „sportu dla wszystkich”, aktywnego i prozdrowotnego stylu życia oraz aktywizacja środowisk niepełnosprawnych celem rozwijania i popularyzowania czynnej rekreacji. Patronat honorowy objął Prezydent Miasta Włocławek.

Uczestnicy wzięli udział w następujących konkurencjach:

- slalom z piłką lekarską,
- rzut woreczkami do kosza ustawionego na podłodze,
- unihock,
- kozłowanie piłki koszykowej, rzut piłką do kosza,

- przenoszenie woreczków z grochem,
- nakładanie kółek na pacholki w określonym czasie,
- strzał na bramkę piłką nożną.

Integracja społeczna realizowana jest w różnych formach: wycieczki, spotkania integracyjne i okolicznościowe, udział w wystawach, wyjścia do kina. Wycieczki mają charakter edukacyjny, krajoznawczy i rekreacyjny. Spotkania integracyjne stanowią okazje do wspólnej zabawy, ale też do zdobywania umiejętności zawierania i utrzymywania znajomości czy usprawniania form komunikacyjnych. Spotkania odbywają się z zaprzyjaźnionymi placówkami, które skupiają osoby niepełnosprawne.

Istotne dla integracji społecznej są również kiermasze prac uczestników Warsztatu. Organizowane są w naszej placówce dwukrotnie w ciągu roku: z okazji Wielkanocy i Bożego Narodzenia. Kiermasze kierowane są do szerszej społeczności lokalnej w celu rozpowszechnienia umiejętności i zdolności artystycznych osób niepełnosprawnych. Wpływa to ogólnie na poprawę wizerunku niepełnosprawnych w społeczeństwie. Dla samych uczestników kiermasze stanowią również ważne wydarzenie. Są one okazją do pochwalenia się swoimi efektami terapii zajęciowej, stanowią motywację do dalszego kształtowania i rozwijania swoich umiejętności. Widząc zachwyty lub zainteresowanie w oczach innych czują się potrzebni i docenieni.

Prace uczestników będące efektem terapii zajęciowej reprezentują placówkę i ich twórców również poza Warsztatem Terapii Zajęciowej

W czerwcu prace uczestników wystawiane były podczas Festynu Integracyjnego w Zespole Szkół Integracyjnych nr 1 we Włocławku oraz w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych z okazji Dnia Osób Niepełnosprawnych.

W czerwcu prace uczestników wystawiane były podczas Jarmarku Rozmaitości w trakcie Dni Włocławka dla licznej społeczności naszego miasta.

W ramach kultywowania tradycji organizowane są różne imprezy okolicznościowe.

W lutym odbyła się w naszej placówce zabawa walentynkowo-karnawałowa. Była wspólna zabawa, konkursy, poczęstunek. Uczestnicy samodzielnie wykonali ozdoby karnawałowe i maski. Duże emocje wzbudziły liczne konkursy oraz wybory Królowej i Króla bału.

W maju odbył się uroczysty Dzień Matki. Uczestnicy przygotowali specjalny występ recytatorsko-muzyczny, podarunki oraz poczęstunek dla swoich mam lub opiekunek. Był to niezwykle wzruszający dzień.

W czerwcu zorganizowano Dzień Dziecka, natomiast w listopadzie zabawę Andrzejkową oraz w grudniu Wigilię.

W czerwcu uczestnicy odwiedzili Widoń. Wycieczka miała charakter rekreacyjno – sportowy. Uczestnicy spędzili czas na zabawach sportowych, spacerowali po lesie i grillowali.

W lipcu odbyła się wycieczka do Gdyni. Zaplanowano zwiedzanie Akwarium Gdańskie, posiłek w porcie i spacer po plaży.

Akwarium Gdynskie działa od 1971 r. To jedna z największych placówek tego typu w kraju, posiada najdłuższe tradycje związane ze zbiorem i ekspozycją wodnej fauny i flory. Dzięki przynależności do struktur Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni, będącą najstarszą jednostką zajmującą się badaniami morza w Polsce, Akwarium prezentuje najciekawsze okazy hodowlane w sztucznych warunkach. Akwarium posiada status ogrodu zoologicznego i prezentuje cztery główne biotypy występujące na świecie: rafę koralową, toń oceaniczną, gęsty tropik Amazonii i Morze Bałtyckie. W Akwarium uczestnicy zobaczyli niezwykle gatunki ryb, płazów i gadów pochodzących z różnych rejonów świata, np. z Afryki, Ameryki Północnej czy północy naszego kontynentu.

Po zwiedzaniu Akwarium uczestnicy spacerowali po porcie, gdzie również zjedli posiłek.

Wycieczka miała finał na plaży Gdynia Orłowo, która jest znana

przede wszystkim z przepięknych widoków.

W lipcu zorganizowany został rejs statkiem po Zalewie Włocławskim. Uczestnicy mogli cieszyć się ciszą, spokojem, niepowtarzalnymi widokami, kojącym szumem wody i bezpośrednim kontaktem z przyrodą.

Na prawym brzegu Zalewu znajdują się cztery głębokie zatoki – uczestnicy odwiedzili Zarzeczewo. Można było podziwiać fauny, w której najcenniejszą grupę stanowią ptaki, zwłaszcza gatunki wodno-błotne.

We wrześniu zorganizowano dla uczestników wyjazd do Gołaszewa – ośrodka agroturystycznego położonego w otulinie parku krajobrazowego. Zaplanowano czynny wypoczynek na łonie natury, zawody sportowe, posiłek, loterię fantową i spacer po lesie.

Zawody sportowe zorganizowano, zgodnie z coroczną tradycją, pod nazwą „Wakacje bez barier”. Uczestnicy brali udział w licznych konkurencjach sportowych, także grupowych. Chętnie skorzystali również z położonego na terenie ośrodka boiska do koszykówki oraz boiska do piłki siatkowej. Dużym zainteresowaniem cieszyły się też kręgle.

Zawody sportowe wieńczyła loteria fantowa, w której brał udział każdy uczestnik.

Okoliczny teren ośrodka położonego w lesie zachęcał do spacerów i zabaw na świeżym powietrzu.

Przez cały czas pobytu na świeżym powietrzu uczestnicy otrzymywali ciepłe posiłki: żurek, chleb ze smalcem, mięso z grilla (kurczak, karkówka, kiełbasa, kaszanka), sałatki, chleb oraz mieli stały dostęp do gorących napojów.

W listopadzie uczestnicy obejrzeli spektakl teatralny pt. „Ania z Zielonego Wzgórza” w Teatrze Dramatycznym w Płocku. Po przedstawieniu uczestnicy zjedli posiłek w McDonalddie.

3. Decyzje Rady Programowej Warsztatu Terapii Zajęciowej.

W 2013 roku odbyło się 15 zebrań Rady Programowej. W czerwcu

dokonano kompleksowych indywidualnych ocen postępów w terapii zajęciowej dwóch uczestników. W grudniu natomiast dokonano kompleksowych indywidualnych ocen postępów w terapii zajęciowej siedemnastu uczestników. We wszystkich przypadkach Rada Programowa podjęła decyzję o dalszej rehabilitacji społecznej i zawodowej w Warsztacie Terapii Zajęciowej.

W czerwcu oraz w grudniu Rada Programowa dokonała półrocznych, indywidualnych ocen postępów w terapii zajęciowej. Rodzice i opiekunowie uczestników Warsztatu zostali poinformowani o postępach w terapii zajęciowej oraz przekazano zalecenia stosowne dla danej osoby, mające znaczenie przy dalszej terapii.

4. Współpraca Warsztatu Terapii Zajęciowej w 2013 roku:

- Środowiskowy Dom Samopomocy we Włocławku,
- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci we Włocławku,
- Stowarzyszenie Sportowe Niepełnosprawnych „Eurointegracja” z Włocławka,
- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Dorosłym z Niepełnosprawnością Intelektualną „OLIGO” ,
- Zespół Szkół Integracyjnych nr 1 we Włocławku,
- Włocławskie Centrum Edukacji i Kultury,
- Gimnazjum im. Długosza we Włocławku,
- Zespół Szkół Specjalnych nr 3 we Włocławku,
- Środowiskowy Hufiec Pracy we Włocławku,
- Specjalny Ośrodek Wychowawczy Zgromadzenia Sióstr Małych Misjonarek Miłosierdzia (Orionistek),
- Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna z Włocławka,
- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa Włocławek,
- Biblioteka Publiczna we Włocławku,
- Urząd Miasta Włocławek,

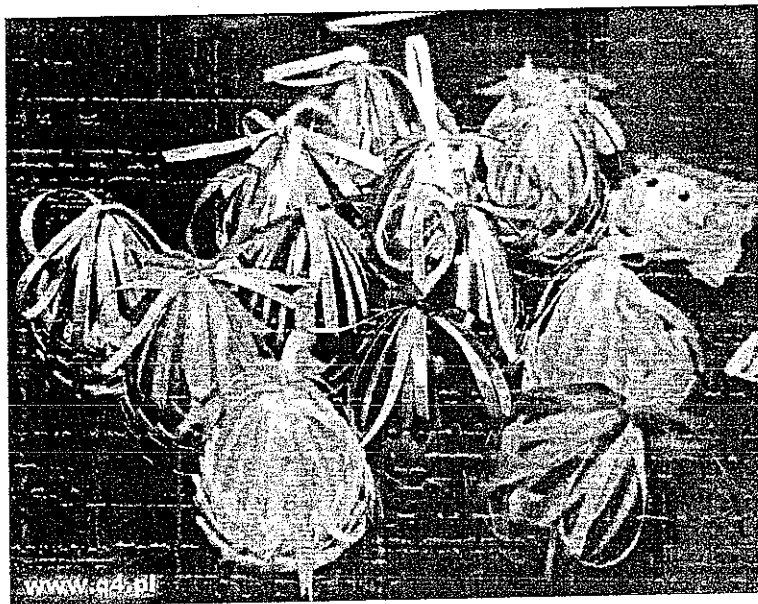
- Koło PZN we Włocławku,
- Zakład Karny we Włocławku,
- Demokratyczna Unia Kobiet,
- Zgromadzenie Sióstr Franciszkańki Rodziny Maryi z Włocławka.

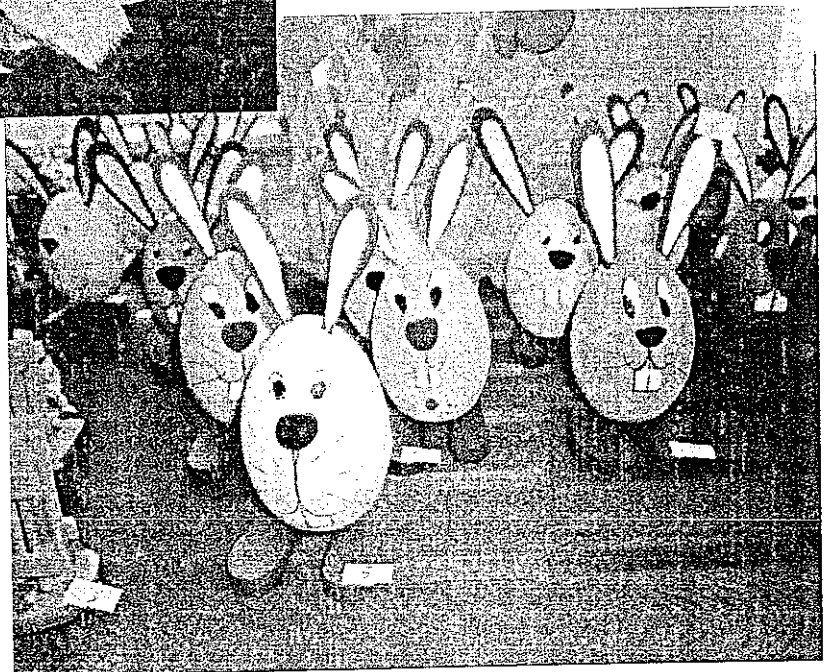
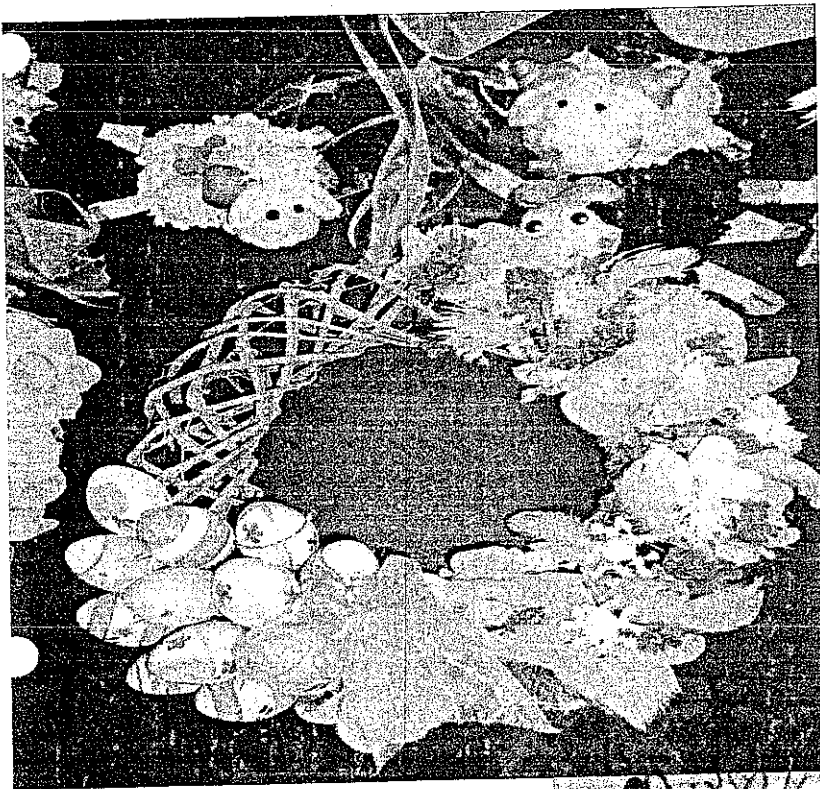
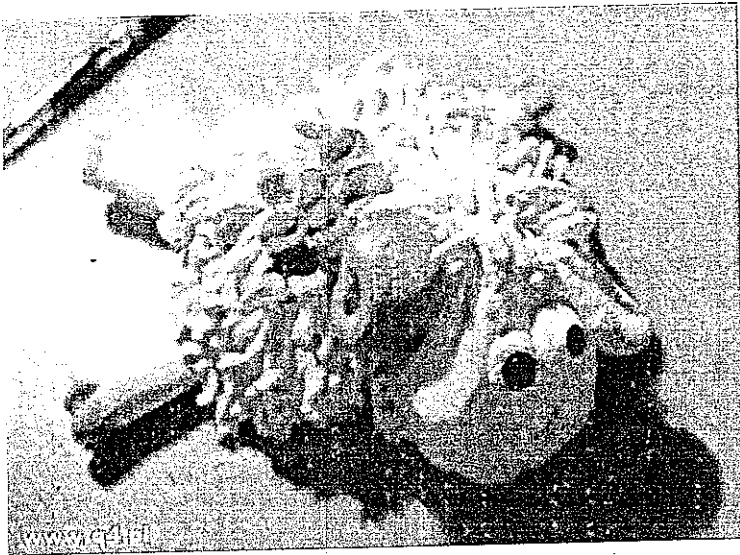
DYREKTOR
Warsztatu Eksplozji Defekcyjnej
mgr Anna Wędołowska

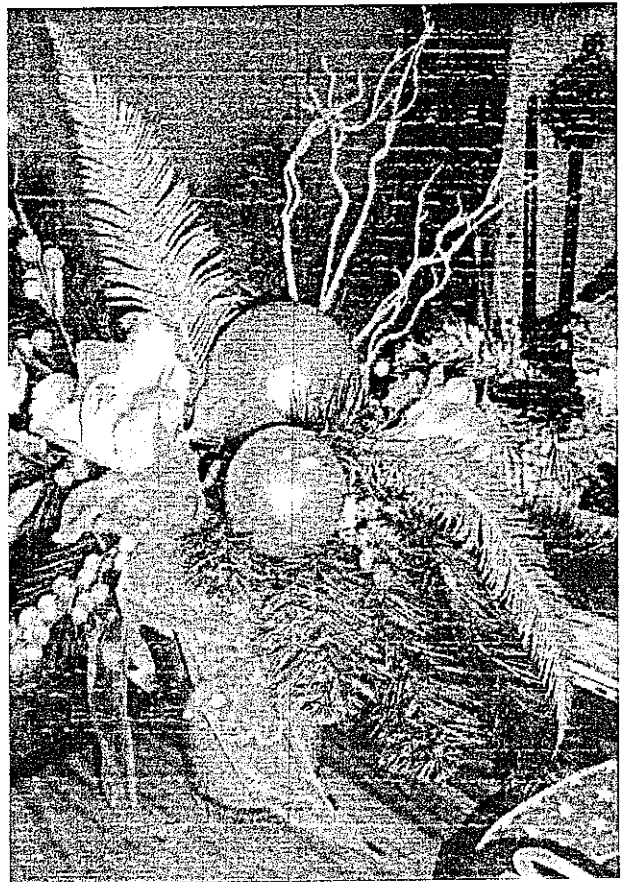
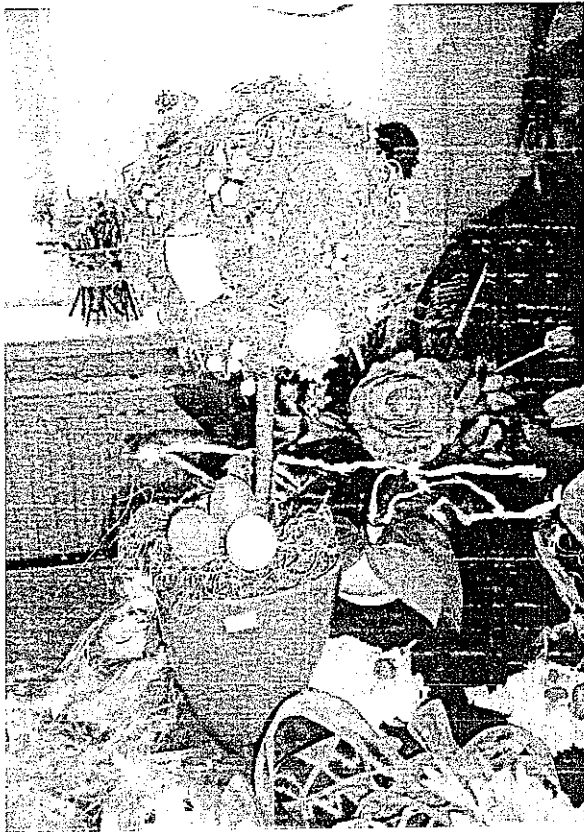
GŁÓWNA KSIĘGOWA
Halina Więckowska

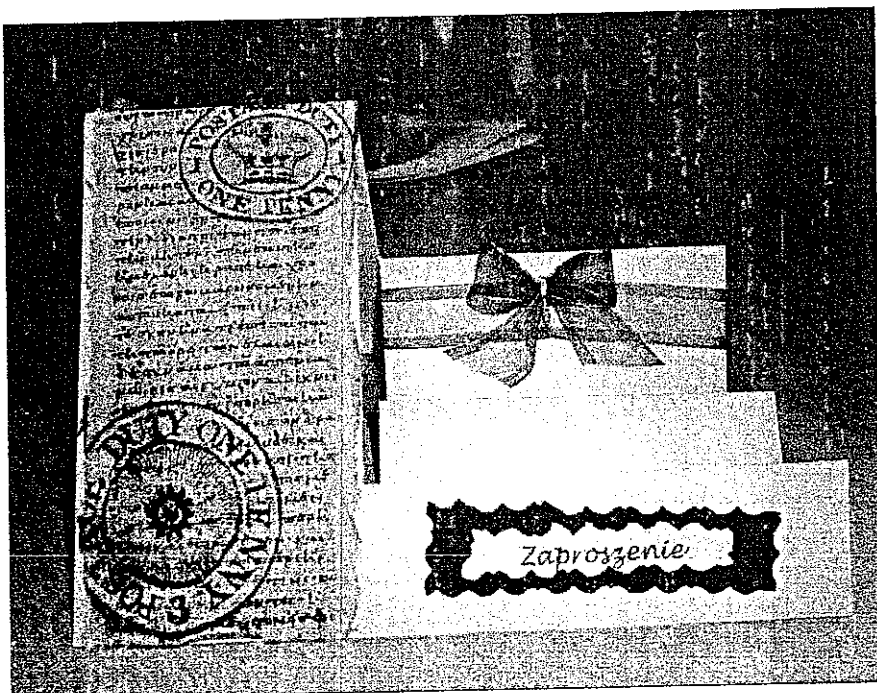
Załącznik nr 1
do Sprawozdania z działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Polskim Związku
Niewidomych we Włocławku w roku 2013

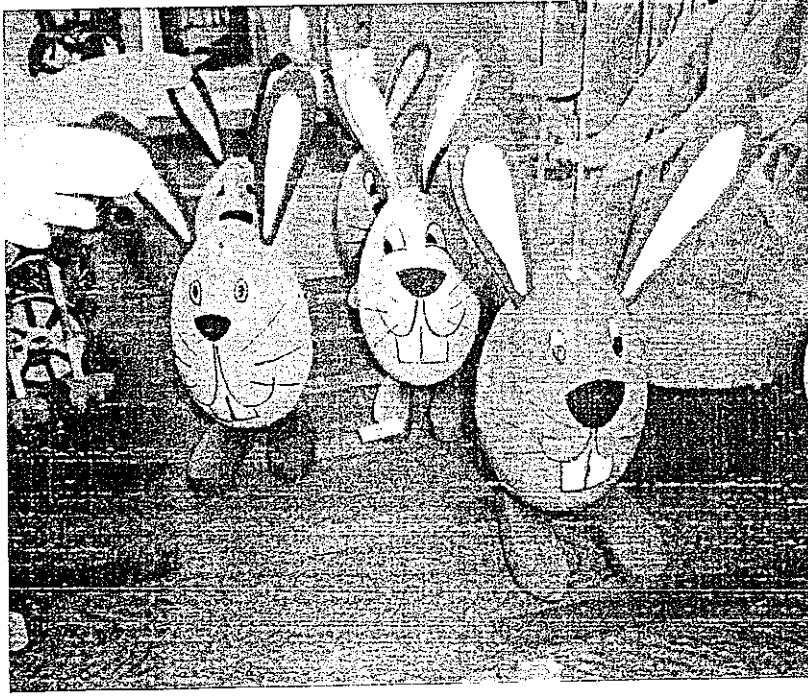
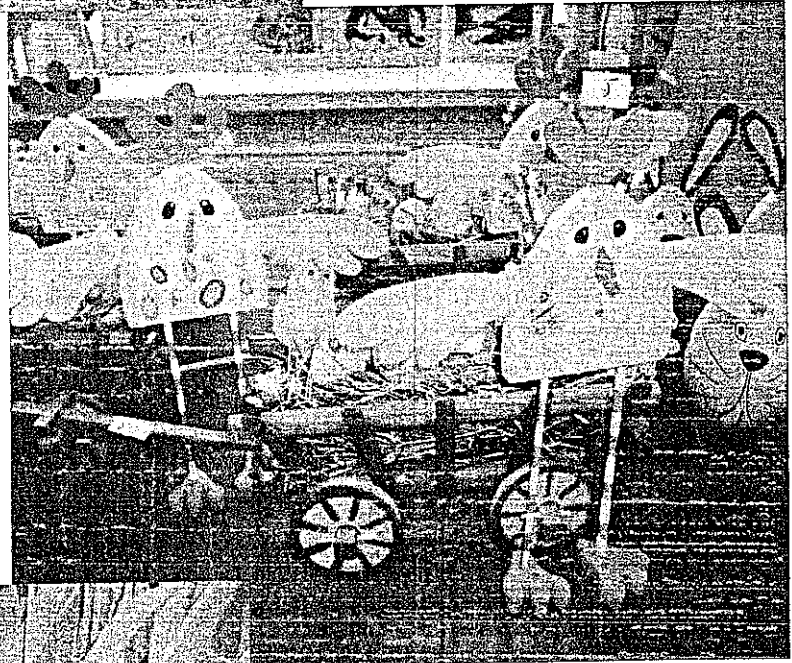
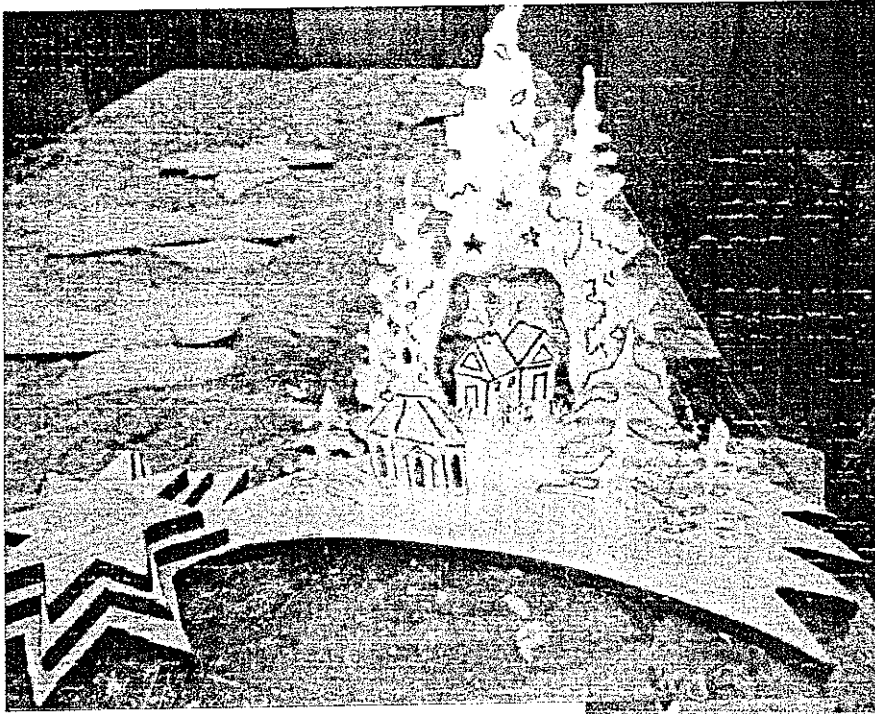
Efekty terapii zajęciowej uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej.

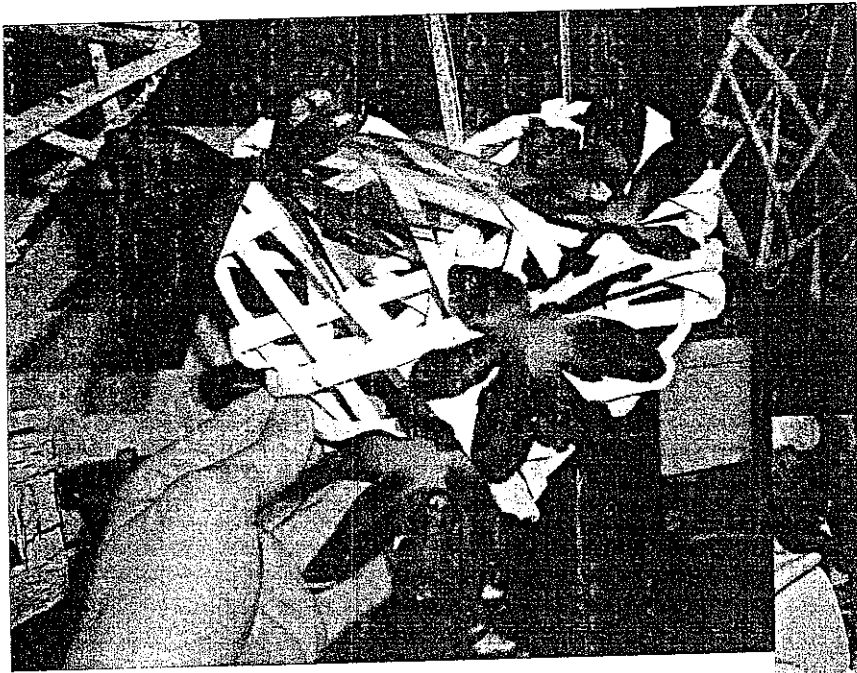

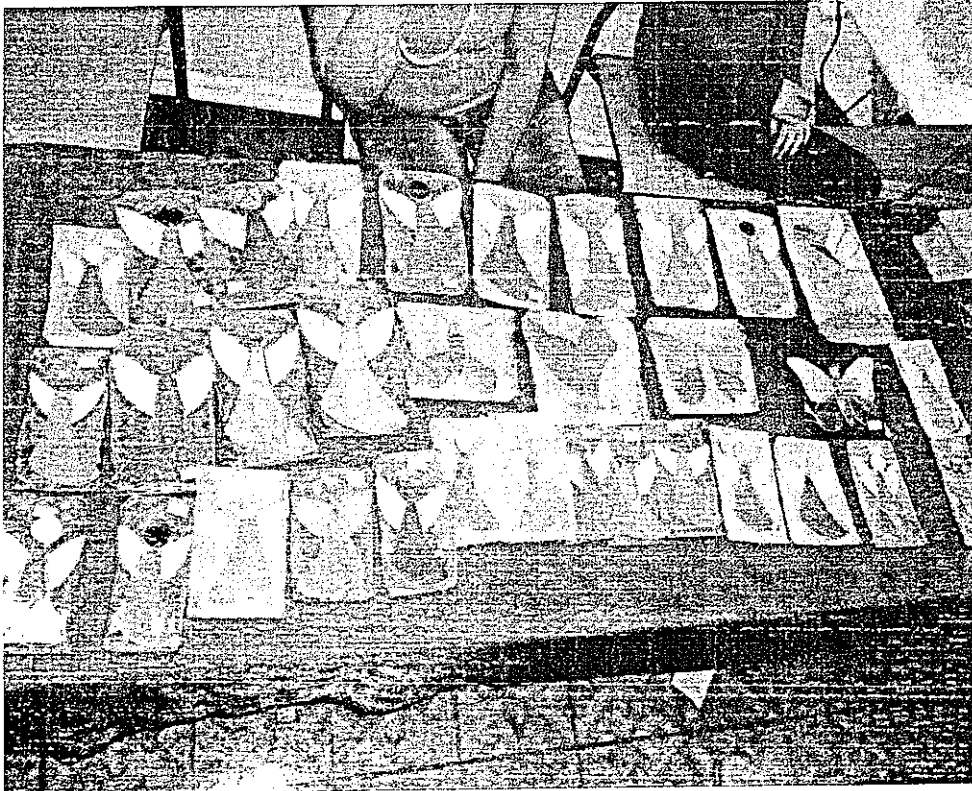

SRODKI OTRZYMANE I WYDATKOWANE W 2013 ROKU

Lp.	Nazwa	OTRZYMANO			WYDATKOWANO
		PFRON	URZĄD MIASTA	OGÓŁEM	OGÓŁEM
1.	Wynagrodzenia	419 440,00	65 760,00	485 200,00	485 200,00
2.	Odpis na ZFS	14 221,11	0,00	14 221,11	14 221,11
3.	Koszty materiałów, energia, usługi materiałowe i niemateriałowe	65 995,60	0,00	65 995,60	65 995,60
4.	Koszty dowozu uczestników	601,26	0,00	601,26	601,26
5.	Szkolenie pracowników	100,00	0,00	100,00	100,00
6.	Ubezpieczenie uczestników	1 183,20	0,00	1 183,20	1 183,20
7.	Ubezpieczenie mienia warsztatu	710,00	0,00	710,00	710,00
8.	Trening ekonomiczny	44 000,00	0,00	44 000,00	44 000,00
9.	Wycieczki	3 990,20	0,00	3 990,20	3 990,20
10.	Doposażenie	1 998,63	0,00	1 998,63	1 998,63
11.	Materiały do terapii	39 600,00	0,00	39 600,00	39 600,00
	W tym gospodarstwa domowego	5 660,00	0,00	5 660,00	5 660,00
RAZEM		591 840,00	65 760,00	657 600,00	657 600,00

Główny księgowy

GLÓWNA KSIĘGOWA

Halina Więckowska

Dyrektor

DYREKTOR
 Warsztatu Terapii Zajęciowej
mgr Anna Wędołowska

PZN

Warsztat Terapii Zajęciowej
87-800 Włocławek, ul. Łazienna 6
tel./fax (054) 232-34-10
NIP: 526-000-19-09

Włocławek 08.01.2014r

Łau 6/14

**Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Dział Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej
Osób Niepełnosprawnych
ul. Ogniowa 8/10
87-800 Włocławek**

Warsztat Terapii Zajęciowej we Włocławku informuje, iż w 2013 roku uzyskaliśmy środki własne w kwocie: **5 835,00zł**, z czego:

1. ze sprzedaży kiermaszowych - **5 105,00zł**
2. za nagrodę za występ „Mój Świat Moje Życie” - **250,00zł**
3. w ramach darowizny z przeznaczeniem na zorganizowanie wycieczki dla uczestników WTZ do Widonia - **480,00zł**

Ad 1.

ze środków kiermaszowych zorganizowano wycieczkę – zawody sportowe dla uczestników WTZ do Gołaszewa – koszt wycieczki wyniósł - **2 425,15zł**

Ad.2

za środki uzyskane za nagrodę zorganizowano wyjście dla uczestników WTZ do pizzerii - koszt wyniósł - **189,00zł**

Ad.3

Na zorganizowanie wycieczki do Widonia ogółem wydaliśmy: **502,68zł**, z czego: - **480,00zł** - darowizna Demokratyczna Unia Kobiet
- **22,68zł** - środki własne

Razem wydaliśmy : **3 094,15zł**

Pozostałą kwotę tj. **2 740,85zł** przeznaczymy na spotkania integracyjno-sportowe dla uczestników WTZ w 2014r

DYREKTOR
Warsztatu Terapii Zajęciowej
[Signature]
mgr Anna Wędołowska

GLÓWNA KSIĘGOWA
[Signature]
Halina Więckowska

Załącznik nr 2
do Uchwały nr XLV/351/2014
Rady Miasta Włocławek
z dnia 27.04.2014

Ocena działalności warsztatu terapii zajęciowej PZN za 2013 rok.

Warsztat Terapii Zajęciowej przy PZN we Włocławku rozpoczął swoją działalność 02.01.2001 roku. Dyrektorem warsztatu jest Pani Anna Wędołowska, a jednostką prowadzącą warsztat jest Polski Związek Niewidomych. Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką, w której uczestniczy 40 osób niepełnosprawnych, w tym 1 z powiatu włocławskiego i 1 z powiatu lipnowskiego realizując proces rehabilitacji w 8 pracowniach.

Podstawą finansowania działalności WTZ są środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości 90% kosztów działalności, 10% stanowią środki budżetu Gminy Miasta Włocławek, przyznane na działalność warsztatu.

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką pobytu dziennego, czynną od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:30-15:30.

Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywa się w grupach 5 osobowych w 8 pracowniach terapeutycznych:

- pracowni czynności dnia codziennego,
- pracowni komputerowej,
- pracowni dziewiarsko – krawieckiej,
- pracowni introligatorskiej,
- pracowni stolarsko-ślusarskiej,
- pracowni witrażu,
- pracowni muzykoterapii,
- podtrzymywania umiejętności szkolnych.

Zgodnie z Programem Rehabilitacyjnym i programami poszczególnych pracowni, każdy z uczestników realizuje indywidualny program rehabilitacji.

Kadra warsztatu terapii zajęciowej

Liczba osób zatrudnionych - 15 osób na umowę o pracę

Liczba etatów - 13

Lp.	Stanowisko	Wymiar czasu pracy
1	dyrektor	1 etat
2	psycholog	½ etatu
3	księgowy	½ etatu
4	rehabilitant	½ etatu
5	pracownik administ.- kadrowy	1 etat
6	8 instruktorów terapii zajęciowej	8 etatów
7	pielęgniarka – pracownik socjalny	1 etat
8	pracownik gospodarczy- sprzątac	½ etatu

Zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2004r. Nr 63, poz. 587), jednostka prowadząca warsztat składa powiatowi roczne sprawozdanie z działalności i wykorzystania środków finansowych, w terminie do dnia 1 marca roku następnego.

Sprawozdanie zawiera w szczególności:

1. rozliczenie roczne oraz informację o wykorzystaniu środków finansowych z uwzględnieniem kwot uzyskanych ze sprzedaży produktów i usług;
2. informacje o:
 - 2.1. liczbie uczestników warsztatu oraz stopniu i rodzaju niepełnosprawności;
 - 2.2. ogólnej frekwencji uczestników w zajęciach warsztatu w poszczególnych miesiącach roku sprawozdawczego;
 - 2.3. formach i metodach realizowanych przez warsztat działalności rehabilitacyjnej;
 - 2.4. liczbie uczestników, którzy opuścili warsztat, wraz z podaniem przyczyn ich odejścia;
 - 2.5. liczbie uczestników, którzy poczynili postępy w zakresie zaradności osobistej i samodzielności, rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej wraz z opisem tych postępów;
 - 2.6. decyzjach podjętych przez radę programową w stosunku do uczestników warsztatu, wobec których rada programowa dokonała oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji

Zgodnie z § 21 ust. 3 cytowanego rozporządzenia sprawozdanie stanowi podstawę dokonania przez powiat corocznej oceny działalności warsztatu.

Dnia 11.02.2014r. roku jednostka prowadząca warsztat złożyła roczne sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej warsztatu terapii zajęciowej działającego przy Polskim Związku Niewidomych za 2013 rok.

Z analizy sprawozdania wynika, że:

Ad.1. Środki finansowe w kwocie 657 600 zł, w tym: środki PFRON –591.840 zł oraz środki Gminy Miasto Włocławek –65.760 zł zostały wykorzystane na poszczególne zadania:

- wynagrodzenia –73,78%
- odpis na ZFSS –2,16%
- materiały, energię, usługi materialne i niematerialne –10,04%
- koszty dowozu uczestników –0,09%
- szkolenia pracowników –0,01%
- ubezpieczenie uczestników –0,18%
- ubezpieczenie mienia wtz–0,10%
- trening ekonomiczny –6,69%
- wycieczki –0,61%
- materiały do terapii –6,03%
- doposażenie wtz–0,30%

W 2013 roku, ze sprzedaży prac wykonanych przez uczestników, wtz uzyskał kwotę 5.105 zł z czego wydatkowano kwotę 2.425,15 zł z przeznaczeniem na zorganizowanie wycieczki i zawodów sportowych dla uczestników w Gołaszewie. Za środki uzyskane w nagrodę za występ „ Mój Świat Moje Życie” w kwocie 250 zł, zorganizowano wyjście do pizzerii- 189 zł Środki w kwocie 480 zł darowane od Demokratycznej Unii Kobiet WIZ przeznaczył na wycieczkę dla uczestników do Widonia.

Ad. 2.1. Od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku w zajęciach terapeutycznych uczestniczyło 40 osób niepełnosprawnych (14 kobiet i 26 mężczyzn). Ze znacznym stopniem niepełnosprawności było 26 uczestników, z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności 14 uczestników. Uczestnikami warsztatów były osoby niepełnosprawne z różnego rodzaju dysfunkcjami

Liczba uczestników w przedziale wiekowym :

Przedział wiekowy	Liczba osób
18-25 lat	1
26-30 lat	10
31-45 lat	25
46-66 lat	4

Liczba kobiet – 14

Liczba mężczyzn - 26

Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub równoważne

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób
Znaczny	26
Umiarkowany	14
Lekki	0

Rodzaj niepełnosprawności uczestników WTZ według schorzenia wiodącego

Rodzaj niepełnosprawności wiodącej	Symbol niepełnosprawności	Liczba osób	W tym osoby z niepełnosprawnością sprzężoną
Upośledzenie umysłowe	01-U	10	6
Choroby psychiczne	02-P	19	3
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	03-L	0	2
Choroby narządu wzroku	04-O	6	2
Upośledzenie narządu ruchu	05-R	0	1

Epilepsja	06-E	0	5
Choroby układu oddechowego i krążenia	07-S	0	0
Choroby układu pokarmowego	08-T	0	0
Choroby układu moczowo- płciowego	09-M	0	0
Choroby neurologiczne	10-N	5	3
Inne	11-I	0	2
RAZEM		40	24

Ad. 2.2 W poszczególnych miesiącach roku frekwencja kształtowała się następująco:

- styczeń – 96%,
- luty – 94,2%,
- marzec – 91,8%,
- kwiecień – 68%,
- maj – 95%,
- czerwiec – 96,8%,
- lipiec – 85%,
- sierpień - przerwa urlopowa,
- wrzesień – 95%,
- październik – 95,2%,
- listopad – 94%,
- grudzień – 97%

Średnioroczna frekwencja w analizowanym okresie wyniosła 84%.

Ad. 2.3. Proces rehabilitacyjny zmierzający do usprawnienia funkcji:

- fizycznych, w szczególności rozwijania sprawności ruchowej i manualnej,
- psychicznych, takich jak zaradność w zakresie samoobsługi, wdrażania umiejętności i sprawności życia codziennego oraz nawiązywania kontaktów z rówieśnikami,
- społecznych, kształcenie w dostępnym zakresie wiadomości o otaczającym środowisku społecznym, przyrodniczym, kulturalnym, wdrożenie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych,
- nauka orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się,
- rehabilitacja ruchowa,
- rehabilitacja zawodowa – przygotowanie do podjęcia pracy na otwartym rynku pracy lub w Zakładach Pracy Chronionej

realizowany był poprzez ustalony przez Radę Programową Program Rehabilitacyjny obejmujący szczegółowe programy:

- rehabilitacji fizycznej,
- pracowni czynności dnia codziennego,
- pracowni komputerowej,
- pracowni dziewiarsko – krawieckiej,
- pracowni introligatorskiej,
- pracowni stolarsko-ślusarskiej,
- pracowni witrażu,

- pracowni muzykoterapii,
- działań edukacyjnych i integracyjnych,
- podtrzymywania umiejętności szkolnych

W realizowanej przez warsztat działalności rehabilitacyjnej jako formę pracy z osobami niepełnosprawnymi wykorzystywano terapię zajęciową, terapię ruchem, zajęcia sportowe, arteterapię, dogoterapię i trening ekonomiczny uwzględniając przy tym zasady: indywidualizacji, stopniowania trudności, wiązanie teorii z praktyką, aktywności, pogłębłości, systematyczności, stwarzania właściwej atmosfery pracy i współpracy z rodziną. Metody wykorzystywane podczas terapii w warsztacie to: stymulacja polisensoryczna, problemowa i zainteresowań.

Terapia zajęciowa to forma pracy stosowana w ośmiu pracowniach. Ma ona za zadanie między innymi poprawienie sprawności manualnej, koordynacji ruchowej czy wzrokowo-ruchowej, percepcji, poprawę zdolności myślenia, pamięci, kojarzenia i naukę podstawowych umiejętności zawodowych

W ramach arteterapii, w kwietniu 2013r. roku uczestnicy wzięli udział w IX Prezentacjach Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych „Mój Świat – Moje Życie”. Ta forma rehabilitacji kształtowała u osób niepełnosprawnych pozytywny stosunek do dzieł sztuki oraz rozwinęła ich zainteresowania i umożliwiła zaprezentowanie ich umiejętności.

Zajęcia z dogoterapii wzbogacają wrażenia zmysłowe uczestników wtz, aktywizują do rozwoju mowy czynnej, rozwijają myślenie wyobrazeniowo - pojęciowe, kształtują koncentrację uwagi.

Integracja społeczna stanowi okazję do wspólnej zabawy, zdobywania umiejętności, zawierania i utrzymywania znajomości, czy usprawniania przez uczestników form komunikacyjnych.

W ramach terapii ruchem poprawiano sprawność ruchową i kondycję fizyczną uczestników.

Trening ekonomiczny ma na celu wyposażenie uczestników w umiejętność gospodarowania pieniędzmi, planowania wydatków, oszczędzania, podejmowania zobowiązań finansowych.

Ad. 2.4. W analizowanym okresie warsztat terapii zajęciowej opuściła z powodów rodzinnych 1 osoba niepełnosprawna. Na wolne miejsca przyjęto nowego uczestnika.

Ad.2.5. Zaradność osobistą i samodzielność wśród 24 uczestników oceniono na bardzo dobry Mały poziom zaradności osobistej osiągnęło 16 uczestników. Podczas oceny uwzględniono między innymi: spożywanie posiłków, ubieranie i rozbieranie się, umiejętność radzenia sobie z prostymi sprawami życia codziennego, określanie swoich podstawowych potrzeb i ich zaspokajanie, orientację w elementarnych zasadach życia społecznego, poziom zależności od innych.

Ponadto wśród elementów rehabilitacji społecznej oceniano:

- umiejętność samodzielnego korzystania z komunikacji miejskiej – 19 osób samodzielnie, 5 osób tylko znanymi liniami, pomocy wymaga 9 uczestników, pozostałe 7 osób nie posiada tej umiejętności,
- samodzielne poruszanie się po mieście 19 osób, tylko w znanej okolicy 11 osób, pozostałe 7 osób wymaga pomocy,

- realizację założeń treningu ekonomicznego w oparciu o:
 - ✓ znajomość pieniędzy – samodzielnie 29 uczestników, przy pomocy 1 uczestników, brak tej umiejętności- 9 uczestników,
 - ✓ umiejętność dokonywania zakupów – samodzielnie 13 uczestników, dokonywanie tylko prostych zakupów- 22 uczestników, nie opanowało tej umiejętności 5 uczestników,
- umiejętność samodzielnego podpisania się imieniem i nazwiskiem 31 uczestników, inicjałami podpisze się 6 osób, 3 nie podpiszą się,
- samodzielne prowadzenie gospodarstwa domowego 7 osób z czego 4 wymaga stałego wsparcia i kontroli.

W poszczególnych pracowniach uczestnicy warsztatów rozwijali w mniejszym lub większym stopniu umiejętności z zakresu funkcjonowania zawodowego osiągając następujące efekty:

- w pracowni muzykoterapii – u 22 uczestników poprawiła się między innymi zdolność koncentracji, umiejętność ekspresji emocji, zmniejszył się poziom agresji, wzmocniła się percepcja słuchowo-czuciowa,
- w pracowni czynności dnia codziennego - najwięcej uczestników rozwinęło umiejętności w zakresie samodzielnego, z instruktorem lub z pomocą instruktora następujących czynności: nakrycia stołu - 96%, mycia naczyń i ich osuszania - 100%, prania - 87%, posługiwania się sztućcami - 100%, przyrządzania prostych potraw i posiłków - 91%, obróbki cieplnej żywności - 74%, posługiwania się nożem - 91%, obsługi urządzeń AGD - 91%.
- w pracowni komputerowej – uczestnicy rozwinęli samodzielnie, z instruktorem lub z pomocą instruktora umiejętność korzystania: z systemu operacyjnego, programów użytkowych. Z komputera korzystano także jako ze środka terapeutycznego kształtując z jego pomocą umiejętności percepcyjno-motoryczne (ćwiczenia z myszką), percepcyjne, umiejętności szkolne (pisanie , czytanie itd.), intelektualne, rozwój społeczny i normy zachowań (gry dydaktyczne), koncentrację uwagi. Sprawność manualną poprawiło 75%.
- w pracowni dziewiarsko – krawieckiej – uczestnicy osiągnęli postępy w zakresie: szycia ręcznego - 79%, wyszywania na kanwie - 62%, tkania igła tkacką - 33%, tkania na krośnie tkackim - 54%, tkania na warsztaciku szwedzkim - 100%, pracy z masą solną - 96%, tworzenia kompozycji kwiatowych, stroików okolicznościowych - 83%, filcowania na mokro- 83%, pracy z pasmanterią, sznurkiem- 100%
- w pracowni introligatorskiej – uczestnicy rozwinęli swoje umiejętności zawodowe w zakresie wykonywania samodzielnie, z instruktorem lub z pomocą instruktora: bindowania - 95%, odlewów gipsowych - 47% , laminowania - 68%, galanterii papierniczej- 85%, stosowania techniki decoupage- 58%, stosowania techniki cracle- 47%, stosowania techniki reliefy wypukłe- 16%
- w pracowni stolarsko-ślusarskiej uczestnicy poczynili postępy w zakresie: posługiwania się samodzielnie, z instruktorem lub z pomocą instruktora narzędziami stolarsko- ślusarskimi - 90%, sprzętem elektrycznym - 60%, rzeźbienia prostych figur - 60%, wypalania w sklejce metodą pirografii - 85%, operowania nazewnictwem fachowym-35%, wykonania określonego wyrobu- 70%
- w pracowni witrażu - uczestnicy największy rozwój osiągnęli w zakresie projektowania samodzielnie, z instruktorem lub z pomocą instruktora: cięcia szkła - 65%, szlifowania - 100%, oklejania szkła taśmą Tiffaniego - 80%, cynowania- 85%, łączenia elementów - 75%, patynowania - 100%,
- w pracowni podtrzymywania umiejętności szkolnych uczestnicy rozwinęli swoje umiejętności w zakresie podstawowym lub na wyższym poziomie: czytanie- 73%,

umiejętność pisania- 90%, umiejętność posługiwania się czasem- 95%, malowanie farbami- 95%, wykonywanie ozdobnej biżuterii- 100%

Ad. 2.6 W 2013 roku Rada Programowa Warsztatu Terapii Zajęciowej zebrała się 15 razy. W czerwcu i grudniu oceniono indywidualne postępy uczestników warsztatów. O wynikach i zaleceniach poinformowano rodziców i opiekunów.

Oceniając działalność warsztatu terapii zajęciowej w analizowanym okresie stwierdza się, że:

- placówka wpływa na rozwój i poprawę w zakresie niezależnego, samodzielnego i aktywnego funkcjonowania uczestników w środowisku,
- w celu dalszej realizacji założeń programowych ze szczególnym uwzględnieniem rehabilitacji zawodowej, należy zwracać uwagę na rozwijanie podstawowych oraz specjalistycznych umiejętności zawodowych umożliwiających osobom niepełnosprawnym podjęcie zatrudnienia w zakładach pracy chronionej lub innej pracy zarobkowej oraz szkolenia zawodowego.

Reasumując - Warsztat Terapii Zajęciowej przy PZN we Włocławku w roku 2013 zrealizował zadania na rzecz uczestników zgodnie z założeniami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004r (Dz. U. z 2004r. Nr 63, poz. 587), co stanowi podstawę do dokonania pozytywnej oceny jego działalności w 2013 roku.

Ocenę sporządziła Małgorzata Markiewicz
Zatwierdził Dyrektor MOPR - Edyta Wiśniewska